

آیین‌نامه تشکیل کرسی‌های آزاداندیشی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

یکی دیگر از کارهایی که باید در زمینه‌ی مسائل گوناگون اجتماعی و سیاسی و علمی انجام بگیرد، میدان دادن به دانشجویست برای اظهارنظر. از اظهارنظر هیچ نباید بیمناک بود. این کرسی‌های آزاداندیشی که ما گفتیم، در دانشگاه‌ها باید تحقق پیدا کند و باید تشکیل بشود. اگر چنانچه بحث‌های مهم تخصصی در زمینه‌ی سیاسی، در زمینه‌های اجتماعی، در زمینه‌های گوناگون حتی فکری و مذهبی، در محیط‌های سالمی بین صاحبان توان و قدرت بحث مطرح بشود، مطمئناً ضایعاتی که از کشاندن این بحث‌ها به محیط‌های عمومی و اجتماعی ممکن است پیش بیاید، دیگر پیش نخواهد آمد. مقام معظم رهبری مدظله‌العالی - دیدار با اساتید دانشگاه‌ها ۸۸/۶/۸

ماده ۱- تعریف کرسی آزاداندیشی

کرسی آزاداندیشی: نشست است که در آن به صورت آزاد، نظام مند، محترمانه، عقلانی، منطقی و شجاعانه، در یکی از قالب‌های مندرج در ذیل، در باب موضوعی معین و از پیش اعلام شده، به اظهارنظر، پرسش و پاسخ عمیق، گفتگو، تبادل و تضارب آراء، همراه با استدلال و ارایه مستندات پرداخته می‌شود.

قالب‌ها: کرسی‌های آزاداندیشی، در یکی از قالب‌های زیر قابل اجراست:

۱. کرسی مناظره

۲. کرسی نقد و نظر

۳. کرسی پرسش و پاسخ به شبهات

ماده ۲-اهداف

۱- ۲- ایجاد محیط مطلوب برای بیان آزادانه و ناصحانه اندیشه‌ها در دانشگاه‌ها با توجه به تقویت مؤلفه‌های وحدت، امنیت ملی و ارزشهای اسلامی

۲- ۲- تضارب آراء و حاکم شدن فضای عقلانی و علمی با رعایت اخلاق اسلامی و منطق گفتگو

۳- ۲- ایجاد فرصت قانونی، امن و عادلانه برای طرح آراء و تقویت روحیه حقیقت‌جویی، قانون‌گرایی، آزادگی، خوداتکایی فکری و رشد فرهنگ نقدپذیری در چارچوب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۴- ۲- تشویق دانشگاهیان به مطالعه و تفکر خلاق در راستای بصیرت‌افزایی و رفع ابهامات و پاسخگویی به شبهات گوناگون

۵- ۲- ایجاد بستر علمی و فرهنگی مناسب برای تشویق و زمینه‌سازی فرآیند تولید علم و نظریه‌پردازی

ماده ۳- سیاست‌گذاری و نظارت

سیاست‌گذاری و نظارت کلان بر حسن انجام کرسی‌های آزاداندیشی در دستگاه‌های تابعه بر عهده «شورای اسلامی شدن» دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی می‌باشد.

ماده ۴- هیأت مرکزی کرسی‌ها

هیأت مرکزی کرسی‌های آزاداندیشی در دستگاه‌های آموزش عالی کشور، «هیأت مرکزی نظارت بر فعالیت‌های تشکلی‌های اسلامی» دستگاه مربوطه است.

وظایف هیأت مرکزی:

الف: اتخاذ راهکارهای توسعه کمی و کیفی و تسهیل در برگزاری کرسی‌ها

ب: بررسی بخشنامه‌های مورد نیاز و پیشنهاد ضوابط و دستورالعمل‌های مرتبط به شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها

ج: حمایت، هدایت، نظارت و ارزیابی عملکرد هیأت‌های ناظر دانشگاه‌های تابعه

ماده ۵ - هیأت نظارت موسسه

هیأت نظارت در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، «هیأت نظارت بر فعالیت‌های تشکلی‌های اسلامی» است و دبیرخانه هیأت نظارت بر تشکلی‌های اسلامی دانشگاه وظیفه پیگیری امور اجرایی آن را بر عهده خواهد داشت.

وظایف هیأت نظارت موسسه:

الف: برنامه‌ریزی در جهت تحقق اهداف مصرح در ماده ۲ در سطح دانشگاه مربوطه

ب: صدور مجوز و تعیین سطح کمی و کیفی مخاطبان (در سطح محیط‌های تخصصی یا عمومی)

ج: نظارت بر حسن اجرای کرسی‌ها

د: ارزیابی و رتبه‌بندی کرسی‌های برگزار شده

ه: رسیدگی به شکایات و گزارش‌های رسیده

تبصره ۱: هیأت نظارت می‌تواند به منظور ایجاد ساز و کار لازم برای انجام وظایف خود، حسب مورد نسبت به تشکیل کمیته‌های کارشناسی ویژه و یا ارجاع موضوعات به شورای فرهنگی دانشگاه اقدام نماید.

تبصره ۲: دبیر هیأت موظف است نسبت به ارزیابی کرسی‌ها اقدام و جمع‌بندی آنرا به صورت فصلی به شورای فرهنگی دانشگاه و هیأت مرکزی ارسال نماید.

تبصره ۳: کلیه فرآیندهای قانونی مصوب در آیین‌نامه تشکلی‌های اسلامی دانشگاهیان و دستورالعمل اجرایی در این آیین‌نامه جاری خواهد بود.

۱- ۶- هر یک از مجموعه‌ها و اشخاص زیر(منوط به نداشتن حکم انضباطی از مراجع ذیربط) می‌توانند درخواست برگزاری کرسی را به هیأت ناظر ارایه نمایند:

الف: هر کدام از تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان (دانشجویی و استادی)، گروه‌های علمی و آموزشی، انجمن های علمی، کانون‌های فرهنگی و شوراهای صنفی

ب: حداقل سه نفر از دانشجویان

ج: هر یک از اعضای هیات علمی

تبصره: هر کدام از شخصیت‌های حقوقی مورد اشاره در بند الف صرفاً در حیطه موضوعات تخصصی و زمینه‌های فعالیت مصرح در اساسنامه و آیین‌نامه مصوب می‌توانند درخواست برگزاری کرسی نمایند.

۲- ۶- متقاضی برگزاری کرسی‌های مناظره مکلف است در درخواست خود مجری، کارشناس، نفر یا نفرات موافق و مخالف با موضوع را معرفی و به هیأت نظارت پیشنهاد نماید. درصورت عدم معرفی مخالف، دبیر خانه هیأت موضوع مناظره پیشنهادی را به اطلاع عموم دانشجویان رسانده و درصورت اعلام آمادگی سایر دانشجویان یا تشکل‌ها به عنوان مخالف، هیأت نظارت بعد از بررسی‌های لازم به صدور مجوز اقدام می‌نماید.

۳- ۶- هیأت نظارت مکلف است ظرف مدت هفت روز کاری، از تاریخ دریافت تقاضا، نسبت به تشکیل جلسه و اعلام نظر رسمی و کتبی در مورد درخواست برگزاری کرسی اقدام نماید.

۴- ۶- چنانچه متقاضی نسبت به رأی هیأت نظارت اعتراض داشته باشد، می‌تواند اعتراض خود را ظرف مدت یک هفته از تاریخ ابلاغ رأی، به صورت مکتوب به هیات نظارت ارائه دهد. هیأت نظارت مکلف است در اولین جلسه شورا، موضوع را بررسی و نتیجه نهایی را به متقاضی اطلاع دهد.

تبصره: کرسی‌های نقد نظر و کرسی‌های پرسش و پاسخ به صورت تخصصی برگزار می‌شود. نحوه برگزاری کرسی‌های مناظره دانشجویی منوط به نظر هیأت نظارت می‌باشد.

۵- ۶- مجری کارشناس

لازم است برگزار کننده کرسی یک نفر مجری کارشناس با ویژگی‌های احاطه علمی نسبت به موضوع کرسی و دارای توانایی لازم در مدیریت جلسه جهت تایید به هیأت نظارت معرفی نماید. معرفی طرفین مناظره، اعلام ضوابط اخلاقی در ارایه دیدگاه‌ها، رعایت تقسیم‌بندی عادلانه وقت جلسه و مراقبت از خارج نشدن مباحث از موضوع تعیین شده و ارائه تذکرات لازم در این خصوص از جمله وظایف مجری می‌باشد.

ماده ۷- ایجاد زمینه و ظرفیت برای برگزاری موفق کرسی‌های آزاداندیشی

برگزاری و ارائه نظرات در کرسی‌های آزاداندیشی در چارچوب مقررات دانشگاه و آیین‌نامه مربوطه، منوط به تشخیص هیأت برگزاری کرسی در دانشگاه می‌باشد و تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی خارج از دانشگاه امکان هیچ‌گونه اعمال نظر و یا دخالت در برگزاری یا عدم برگزاری آن نخواهد داشت.

تبصره ۱: انعکاس کلیه مطالب کرسی‌ها در نشریات و رسانه‌های عمومی، در چارچوب قوانین مطبوعات کشور می‌باشد.

تبصره ۲: هیأت برگزاری کرسی در موارد خاص می‌تواند انعکاس مفاد و محتوای کرسی‌ها در نشریات و رسانه‌های رسمی کشور را ممنوع نماید.

ماده ۸ - سایر موارد

۸-۱ - معاونت فرهنگی دستگاه‌ها و دانشگاه‌ها و مؤسسات مکلفند همه ساله اعتبار مشخصی برای حمایت از کرسی‌های آزاداندیشی در نظر گرفته و از کرسی‌های برتر و نمونه و افراد فعال در برگزاری آن‌ها به نحو شایسته‌ای تقدیر نمایند.

۸-۲ - رئیس دانشگاه و مؤسسه مکلف است نسبت به اعمال امتیاز مناسب ارتقاء اعضای هیأت علمی فعال در برگزاری مطلوب کرسی‌های آزاداندیشی اقدام نماید.

ماده ۹- این آیین‌نامه در ۹ ماده و ۷ تبصره به تصویب شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها رسید و از تاریخ ابلاغ آن لازم الاجراست.